

การประยุกต์หลักพุทธธรรมเพื่อส่งเสริมการให้บริการประชาชนของผู้นำทาง
การเมืองระดับท้องถิ่นในตำบลวัดประดู่ อำเภออัมพวา
จังหวัดสมุทรสงคราม

BUDDHAMMA APPLICATION FOR PROMOTING PUBLIC SERVICE RENDERING
OF LOCAL POLITICAL LEADERS AT WAT PRADUE SUB-DISTRICT IN AMPAWA
DISTRICT OF SAMUT SONGKRAM PROVINCE

กุลเกตุ แพร้งสกุล^{1*}, อภิญญา ฉัตรช่อฟ้า¹, วชรินทร์ ชาญศิลป์¹

Kulket Paerungsakul^{1*}, Apinya Chatchofa¹, Vacharin Chansilp¹

*Corresponding Author E-mail: kulketuphaerungskulketu@gmail.com

Received June 15, 2026; Revised July 20, 2026; Accepted August 2, 2026

บทคัดย่อ

บทความวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1. ศึกษาการให้บริการประชาชนของผู้นำทางการเมืองระดับท้องถิ่น 2. ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างหลักสังคหวัตถุธรรมกับการให้บริการประชาชนของผู้นำทางการเมืองระดับท้องถิ่น 3. เพื่อนำเสนอการประยุกต์หลักสังคหวัตถุธรรมเพื่อส่งเสริมการให้บริการประชาชนของผู้นำทางการเมืองระดับท้องถิ่นในตำบลวัดประดู่ อำเภออัมพวา จังหวัดสมุทรสงคราม ระเบียบวิธีวิจัยเป็นแบบผสมผสานวิธีการวิจัยเชิงปริมาณ โดยการสำรวจด้วยแบบสอบถามที่ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.962 ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 339 คน ทำการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติที่ใช้ คือค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบ เพียร์สัน การวิจัยเชิงคุณภาพ เก็บข้อมูลจากการสัมภาษณ์เชิงลึกกับผู้ให้ข้อมูลสำคัญ จำนวน 9 รูปหรือคน โดยใช้เทคนิคการวิเคราะห์เนื้อหาเชิงพรรณนาความ

ผลการวิจัยพบว่า 1. ระดับการให้บริการประชาชนของผู้นำทางการเมืองระดับท้องถิ่น โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=3.76$) 2. หลักสังคหวัตถุธรรมมีความสัมพันธ์กับการให้บริการประชาชนของผู้นำทางการเมืองระดับท้องถิ่น ในเชิงบวกอย่างมีนัยสำคัญสถิติที่ระดับ 0.01 โดยมีระดับความสัมพันธ์อยู่ในระดับน้อย ($R=399^{**}$) จึงยอมรับสมมติฐาน

¹ คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

¹ Faculty of Social Sciences, Mahachulalongkornrajavidyalaya University

3. การประยุกต์หลักพุทธธรรมเพื่อส่งเสริมการให้บริการประชาชนของผู้นำทางการเมืองระดับท้องถิ่นในตำบลวัดประดู่ อำเภออัมพวา จังหวัดสมุทรสงคราม พบว่า ทาน โอบอ้อมอารี ผู้นำท้องถิ่นให้บริการสาธารณะเพื่อเชื่อมรั้งกับประชาชน ให้การบริการสามารถเข้าถึง และแก้ไขปัญหาของประชาชนได้อย่างทันท่วงที ปิยวาจา วจีไพเราะ พูดด้วยความเคารพ เมตตา และจริงใจ เปิดช่องทางการสื่อสารที่เข้าถึงง่าย สื่อสารผ่านโซเชียล เช่น โทรศัพท์ และไลน์กลุ่มเพื่อให้ชาวบ้านแจ้งปัญหา อรรถจริยา สงเคราะห์ประชาชน ผู้นำท้องถิ่นลงมือทำจริง ร่วมกิจกรรม กระตุ้นการมีส่วนร่วม สร้างความร่วมมือจากประชาชน และสร้างภาพลักษณ์ที่ดี สมานัตตตา เสมอต้นเสมอปลาย ผู้นำท้องถิ่นมีความเสมอต้นเสมอปลาย ไม่เลือกปฏิบัติ เปิดพื้นที่เท่าเทียม สร้างความเชื่อมั่น โปร่งใสในการทำงาน

คำสำคัญ: หลักพุทธธรรม; การให้บริการประชาชน; ผู้นำทางการเมืองระดับท้องถิ่น

Abstract

Objectives of this research were: 1. Study the level of public service provided by local political leaders; 2. Examine the relationship between the principles of Sanghahavatthu Dhamma and the public service provided by local political leaders; and 3. Propose the application of Sanghahavatthu Dhamma to enhance public service by local political leaders in Wat Pradu Subdistrict, Amphawa District, Samut Songkhram Province. The research employs a mixed-methods approach. Quantitative research involved a questionnaire with a reliability coefficient of 0.962, collecting data from a sample of 339 individuals. Data was analyzed using frequency, percentage, mean, standard deviation, and Pearson correlation coefficient. Qualitative research collected data through in-depth interviews with nine key informants, employing descriptive content analysis.

Findings were as follows: 1. The overall level of public service provided by local political leaders is high ($\bar{X}=3.76$). 2. The principles of Sanghahavatthu Dhamma (principles of social welfare) have a statistically significant positive correlation with the public service provided by local political leaders at the 0.01 level. However, the correlation is low ($R=0.399^{**}$), thus the hypothesis is accepted. 3. The application of Buddhist principles to promote public service by local political leaders in Wat Pradu Subdistrict, Amphawa District, Samut Songkhram Province, revealed that: Generosity

(Dāna), showing kindness and compassion; Pleasant speech, speaking respectfully, with kindness and sincerity; opening easily accessible communication channels, communicating through social media such as telephone and LINE groups for villagers to report problems; Beneficial conduct, helping the public; local leaders actively participating in activities, encouraging participation, building cooperation from the public, and creating a positive image; and Equality, being consistent, non-discriminatory, providing equal opportunities, building trust, being transparent, and working diligently.

Keywords: Buddhist Principles; Public Service Delivery; Local Political Leaders

บทนำ

การปฏิรูประบบราชการและภาครัฐของประเทศไทยในปัจจุบัน มีทิศทางเน้นการลดขนาดรัฐบาลส่วนกลาง และการกระจายอำนาจ ไปสู่การปกครองส่วนท้องถิ่น และชุมชน เพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็งให้แก่ประชาชนในพื้นที่ การปรับโครงสร้างองค์กรโดยลดลำดับชั้น การบังคับบัญชาที่ซับซ้อน ช่วยให้การให้บริการประชาชนมีความยืดหยุ่น มีอิสระ และมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดการบริหารจัดการภาครัฐแนวใหม่ และหลักการบริหารจัดการที่ดี (Bidhya Bowornwathana, 2002)

การจัดตั้ง และบริหารจัดการองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต้องเป็นไปตามเจตนารมณ์ของประชาชนในท้องถิ่น และคำนึงถึงศักยภาพด้านรายได้ ประชากร และพื้นที่ โดยมีหน้าที่ และอำนาจในการจัดทำบริการสาธารณะ กิจกรรมสาธารณะเพื่อการพัฒนาอย่างยั่งยืน รวมถึงการส่งเสริมการศึกษาในท้องถิ่น (รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย, 2560) ถือเป็นกลไกสำคัญในการมุ่งเน้นผลสัมฤทธิ์ของงาน การลดขั้นตอนการปฏิบัติงานที่ไม่จำเป็น การเพิ่มความคุ้มค่า และการมุ่งตอบสนองความต้องการของประชาชนเป็นศูนย์กลาง (พระราชกฤษฎีกา ว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี, 2546)

จากภารกิจการปฏิรูประบบราชการ และการกระจายอำนาจไปสู่ท้องถิ่นตามเจตนารมณ์แห่งรัฐธรรมนูญ ผู้นำทางการเมืองระดับท้องถิ่นในตำบลวัดประดู่ อำเภออัมพวา จังหวัดสมุทรสงคราม ถือเป็นกลไกสำคัญในระดับพื้นที่ที่มีบทบาทโดยตรงในการจัดทำบริการสาธารณะเพื่อตอบสนองความต้องการของประชาชน ซึ่งคุณภาพของการให้บริการประชาชนที่มีประสิทธิภาพนั้น สามารถพิจารณาผ่านกรอบการให้บริการ 5 ด้าน ประกอบด้วย 1. ด้านการบริการอย่างสม่ำเสมอ 2. ด้านการให้บริการรวดเร็วทันต่อเวลา 3. ด้านการให้บริการอย่างพอเพียง

4. ด้านการให้บริการอย่างต่อเนื่อง 5. ด้านการให้บริการที่มีความก้าวหน้า (Millet John D., 1954)

การจะขับเคลื่อนภารกิจในการให้บริการประชาชนในทั้ง 5 ด้านให้ประสบความสำเร็จและครองใจประชาชนได้นั้น ลำพังเพียงการปฏิบัติตามระเบียบข้อบังคับทางกฎหมายอาจไม่เพียงพอ จำเป็นต้องอาศัย หลักพุทธธรรม เข้ามาเป็นเครื่องมือในการยึดเหนี่ยวจิตใจ และหล่อหลอมพฤติกรรมการทำงานของผู้นำท้องถิ่น โดยเฉพาะหลักสังคหวัตถุ 4 ซึ่งเป็นหลักธรรมแห่งการสงเคราะห์ ยึดเหนี่ยวเหนียวน้ำใจ และประสานความสัมพันธ์อันดีระหว่างบุคคล ได้แก่ ทาน โอปาอัมพวา การเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ สละทรัพย์ากร เวลา และความรู้เพื่อประโยชน์ส่วนรวม ปิยวาจา วจีไพเราะ การสื่อสารด้วยถ้อยคำที่สุภาพ อ่อนหวาน สร้างมิตรภาพ และความเข้าใจอันดี อัตถจริยา สงเคราะห์ประชาชนการชวนช่วยช่วยเหลือ ทำตนให้เป็นประโยชน์ และบำเพ็ญสาธารณประโยชน์ สมานัตตตา เสมอต้นเสมอปลาย การางตนเหมาะสม เท่าเทียม ไม่เลือกปฏิบัติ และปฏิบัติตนอย่างคงเส้นคงวา เพื่อประโยชน์สุขของประชาชนในพื้นที่อย่างยั่งยืน (อง จตุกก. 21/32/51.) (มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, 2539)

การศึกษาวิจัยครั้งนี้ มีมุ่งหมายเพื่อเชื่อมโยงหลักพุทธธรรมเข้ากับการบริหารจัดการและการบริการสาธารณะในระดับท้องถิ่น หลักสังคหวัตถุ 4 ทาน ปิยวาจา อัตถจริยา และสมานัตตตา กับการให้บริการประชาชนของผู้นำทางการเมืองระดับท้องถิ่นในพื้นที่ตำบลวัดประดู่ อำเภออัมพวา จังหวัดสมุทรสงคราม เพื่อทราบถึง ระดับการให้บริการประชาชนของผู้นำทางการเมืองระดับท้องถิ่น ความสัมพันธ์ระหว่างหลักสังคหวัตถุธรรมกับการให้บริการประชาชนของผู้นำทางการเมืองระดับท้องถิ่น เพื่อวิเคราะห์ว่าการนำหลักธรรมแต่ละด้านมาประยุกต์ใช้นั้น ส่งผลต่อระดับความพึงพอใจ และประยุกต์หลักสังคหวัตถุ 4 ในการส่งเสริม และยกระดับการให้บริการประชาชนของผู้นำทางการเมืองระดับท้องถิ่นในตำบลวัดประดู่ อำเภออัมพวา จังหวัดสมุทรสงคราม ให้มีความสอดคล้องกับวิถีชีวิต ชุมชน และเกิดประโยชน์สูงสุดต่อการพัฒนาท้องถิ่นอย่างยั่งยืน

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับการให้บริการประชาชนของผู้นำทางการเมืองระดับท้องถิ่นในตำบลวัดประดู่ อำเภออัมพวา จังหวัดสมุทรสงคราม
2. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างหลักสังคหวัตถุธรรมกับการให้บริการประชาชนของผู้นำทางการเมืองระดับท้องถิ่นในตำบลวัดประดู่ อำเภออัมพวา จังหวัดสมุทรสงคราม

3. เพื่อนำเสนอการประยุกต์หลักสังคหวัตถุธรรมเพื่อส่งเสริมการให้บริการประชาชนของผู้นำทางการเมืองระดับท้องถิ่นในตำบลวัดประดู่ อำเภออัมพวา จังหวัดสมุทรสงคราม

วิธีดำเนินการวิจัย

1. รูปแบบของการวิจัย

การศึกษาวิจัยครั้งนี้ใช้แบบแผนการวิจัยแบบผสม ระหว่างการวิจัยเชิงปริมาณ และการวิจัยเชิงคุณภาพ โดยใช้วิธีการเชิงปริมาณในการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยแบบสอบถาม จากกลุ่มตัวอย่าง เพื่ออธิบายภาพรวมและหาความสัมพันธ์ของตัวแปร ควบคู่ไปกับการใช้วิธีการเชิงคุณภาพผ่านการสัมภาษณ์เชิงลึก จากผู้ให้ข้อมูลสำคัญ เพื่ออธิบายเหตุผล บริบท และ มิติในเชิงลึก ทำให้ผลการวิจัยมีความน่าเชื่อถือ ครบถ้วน และสามารถตอบวัตถุประสงค์การวิจัย ได้อย่างรอบด้าน

2. ประชากร กลุ่มตัวอย่างและผู้ให้ข้อมูลสำคัญ

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ประชาชนอายุ 18 ปีบริบูรณ์ขึ้นไป ในตำบลวัดประดู่ อำเภออัมพวา จังหวัดสมุทรสงคราม จำนวน 2,187 คน (งานนโยบายและแผน สำนักปลัด องค์การบริหารส่วนตำบลวัดประดู่ อำเภออัมพวา จังหวัดสมุทรสงคราม, 2567)

สำหรับกลุ่มตัวอย่าง (Sample) ที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างจำนวน 339 คน โดยคำนวณตามสูตรของทาโร่ ยามาเน (Taro Yamane, 1973)

3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ใช้เครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือ แบบสอบถาม (Questionnaire) โดยมีขั้นตอนการสร้าง การตรวจสอบและหาคุณภาพของเครื่องมือ

สำหรับการวิจัยเชิงคุณภาพ ผู้วิจัยเลือกผู้ให้ข้อมูลสำคัญสำหรับการสัมภาษณ์เชิงลึก แบบเฉพาะเจาะจง จำนวน 9 รูปหรือคน ประกอบด้วย 1. นักวิชาการด้านพระพุทธศาสนา จำนวน 2 รูป 2. นักวิชาการด้านรัฐศาสตร์ จำนวน 2 คน 3. ผู้บริหารและผู้ปฏิบัติงานองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จำนวน 3 คน และ 4. ผู้นำชุมชน จำนวน 2 คน

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลมีขั้นตอน ดังนี้

1. ขอนหนังสือจากผู้อำนวยการหลักสุตรรัฐศาสตรมหาบัณฑิต ภาควิชา รัฐศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ถึงองค์การบริหารส่วนตำบลวัดประดู่ อำเภออัมพวา จังหวัดสมุทรสงคราม เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการตอบแบบสอบถามจากประชาชนในพื้นที่

2. นำแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ไปเก็บข้อมูลกับประชาชนในพื้นที่ที่เป็นกลุ่มตัวอย่างจำนวน 339 ชุด

3. รวบรวมแบบสอบถาม เพื่อนำข้อมูลที่ได้ไปวิเคราะห์ และประมวลผลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปเพื่อการวิจัยทางสังคมศาสตร์ต่อไป

ส่วนการวิจัยเชิงคุณภาพ เก็บข้อมูลจากผู้ให้ข้อมูลสำคัญจำนวน 9 รูปหรือคน โดยผู้วิจัยดำเนินการถอดเสียงการสัมภาษณ์และบันทึกเป็นลายลักษณ์อักษร จากนั้นคัดเลือก และจัดหมวดหมู่เฉพาะประเด็นที่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์การวิจัย แล้วนำข้อมูลมาวิเคราะห์ ด้วยเทคนิคการวิเคราะห์เนื้อหา ก่อนสังเคราะห์และนำเสนอผลการวิจัยในรูปแบบความเรียง

5. การวิเคราะห์ข้อมูลเป็นการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลแบบสอบถามด้วยโปรแกรมสำเร็จรูปทางสังคมศาสตร์ โดยใช้สถิติพรรณนา ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เพื่ออธิบายปัจจัยส่วนบุคคลและการประยุกต์หลักพุทธธรรมในการส่งเสริมการตัดสินใจเลือกตั้งท้องถิ่น พร้อมทั้งวิเคราะห์สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน เพื่อหาความสัมพันธ์ของตัวแปร

ผลการวิจัย

1. ระดับการให้บริการประชาชนของผู้นำทางการเมืองระดับท้องถิ่นในตำบลวัดประดู่ อำเภออัมพวา จังหวัดสมุทรสงคราม

ตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการให้บริการประชาชนของผู้นำทางการเมืองระดับท้องถิ่นในตำบลวัดประดู่ อำเภออัมพวา จังหวัดสมุทรสงคราม โดยภาพรวม

(n=339)

การให้บริการประชาชน ของผู้นำทางการเมืองระดับท้องถิ่น	ระดับการปฏิบัติ		
	$\bar{X}$	S.D.	การแปลผล
1. ด้านการให้บริการอย่างสม่ำเสมอ	3.78	0.39	มาก
2. ด้านการให้บริการรวดเร็ว ทันต่อเวลา	3.47	0.41	ปานกลาง
3. ด้านการให้บริการอย่างพอเพียง	3.89	0.50	มาก
4. ด้านการให้บริการอย่างต่อเนื่อง	4.06	0.86	มาก
5. ด้านการให้บริการที่มีความก้าวหน้า	3.61	0.51	มาก
โดยภาพรวม	3.76	0.37	มาก

จากตารางที่ 1 พบว่า ระดับการให้บริการประชาชนของผู้นำทางการเมืองระดับท้องถิ่นในตำบลวัดประดู่ อำเภออัมพวา จังหวัดสมุทรสงคราม โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุดคือ ด้านการให้บริการอย่าง

ต่อเนื่อง มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก รองลงมา คือ ด้านการให้บริการอย่างพอเพียง อยู่ในระดับมาก ด้านการให้บริการอย่างสม่ำเสมอ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก การให้บริการที่มีความก้าวหน้า มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านการให้บริการรวดเร็ว ทันต่อเวลา มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง ตามลำดับ

2. ความสัมพันธ์ระหว่างหลักสังคหัตถุธรรมกับการให้บริการประชาชนของผู้นำทางการเมืองระดับท้องถิ่นในตำบลวัดประดู่ อำเภออัมพวา จังหวัดสมุทรสงคราม

ตารางที่ 2 หลักสังคหัตถุ 4 มีความสัมพันธ์กับการให้บริการประชาชนของผู้นำทางการเมืองระดับท้องถิ่นในตำบลวัดประดู่ อำเภออัมพวา จังหวัดสมุทรสงคราม

ตัวแปรอิสระ	ตัวแปรตาม					
	การมีส่วนร่วมทางการเมือง					
	การให้บริการประชาชนของผู้บริหารเมืองระดับท้องถิ่น	การให้บริการอย่างสม่ำเสมอ	การให้บริการรวดเร็ว ทันต่อเวลา	การให้บริการอย่างพอเพียง	การให้บริการอย่างต่อเนื่อง	การให้บริการที่มีความก้าวหน้า
หลักสังคหัตถุ 4	0.399**	0.276**	0.236**	0.275**	0.303**	0.252**
1. ทาน โอบอ้อมอารี	0.412**	0.166**	0.159**	0.156*	0.296**	0.295**
2. ปิยวาจา วจีไพเราะ	0.318**	0.124*	0.123*	0.114*	0.320**	0.257**
3. อุตถจริยาสงเคราะห์ประชาชน	0.235**	0.112*	0.163*	0.164*	0.263**	0.206**
4. สมานัตตตา เสมอต้นเสมอปลาย	0.289**	0.211*	0.197	0.203*	0.157	0.181*

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

จากตารางที่ 2 พบว่า หลักสังคหัตถุ 4 กับการให้บริการประชาชนของผู้นำทางการเมืองระดับท้องถิ่นในตำบลวัดประดู่ อำเภออัมพวา จังหวัดสมุทรสงคราม โดยภาพรวมมีความสัมพันธ์ในระดับน้อย ($r=0.399^{**}$) มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 เมื่อพิจารณาแต่ละด้านมีความสัมพันธ์กัน ดังนี้

1. หลักสังคหัตถุ 4 กับการให้บริการประชาชนของผู้นำทางการเมืองระดับท้องถิ่นในตำบลวัดประดู่ อำเภออัมพวา จังหวัดสมุทรสงคราม ด้านการให้บริการอย่างสม่ำเสมอ โดยภาพรวม มีความสัมพันธ์ในระดับน้อย ($r=0.276^{**}$) มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

2. หลักสังคหัตถุ 4 กับการให้บริการประชาชนของผู้นำทางการเมืองระดับท้องถิ่นในตำบลวัดประดู่ อำเภออัมพวา จังหวัดสมุทรสงคราม ด้านการให้บริการทันต่อเวลา โดยภาพรวม มีความสัมพันธ์ในระดับน้อย ($r=0.236^{**}$) มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

3. หลักสังคหวัตถุ 4 กับการให้บริการประชาชนของผู้นำทางการเมืองระดับท้องถิ่น ในตำบลวัดประดู่ อำเภออัมพวา จังหวัดสมุทรสงคราม ด้านการให้บริการอย่างเพียงพอ โดยภาพรวม มีความสัมพันธ์ในระดับน้อย ($r=0.275^{**}$) มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

4. หลักสังคหวัตถุ 4 กับการให้บริการประชาชนของผู้นำทางการเมืองระดับท้องถิ่น ในตำบลวัดประดู่ อำเภออัมพวา จังหวัดสมุทรสงคราม ด้านการให้บริการอย่างต่อเนื่อง โดยภาพรวม มีความสัมพันธ์ในระดับน้อย ($r=0.303^{**}$) มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

5. หลักสังคหวัตถุ 4 กับการให้บริการประชาชนของผู้นำทางการเมืองระดับท้องถิ่น ในตำบลวัดประดู่ อำเภออัมพวา จังหวัดสมุทรสงคราม ด้านการให้บริการที่มีความก้าวหน้า โดยภาพรวม มีความสัมพันธ์ในระดับน้อย ($r=0.252^{**}$) มีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ 0.01

3. การประยุกต์หลักสังคหวัตถุธรรมเพื่อส่งเสริมการให้บริการประชาชนของผู้นำทางการเมืองระดับท้องถิ่นในตำบลวัดประดู่ อำเภออัมพวา จังหวัดสมุทรสงคราม

1. ทาน โอบอ้อมอารี การประยุกต์ ทาน โอบอ้อมอารีของผู้นำการเมืองท้องถิ่น กลายเป็นกลไกสำคัญในการเสริมสร้างบริการสาธารณะ และความเชื่อมั่นของประชาชน พระสงฆ์ให้มุมมองว่า ความเมตตา และการให้ ไม่ใช่เพียงสิ่งของแต่ คือ การมอบใจ และสร้างความอบอุ่นทางจิตวิญญาณให้ชุมชน การให้ดังกล่าวถือเป็นทุนทางสังคมที่สร้างความไว้วางใจ และความรู้สึกร่วมเป็นเจ้าของนโยบาย ช่วยลดระยะห่างระหว่างรัฐกับประชาชน การให้ เช่น ถวายชีพ ช่อมบ้าน หรือทุนการศึกษา ไม่ใช่เพียงหน้าที่แต่ คือ ความผูกพันต่อท้องถิ่น สะท้อนจิตสำนึกที่ลึกซึ้ง ความโอบอ้อมอารีของผู้นำ ทำให้ชาวบ้านส่งเสริมใจในการพัฒนาอย่างมีส่วนร่วม

2. ปิยวาจา วจีไพเราะ การประยุกต์ ปิยวาจา การพูดจาไพเราะ เป็นหัวใจสำคัญในการสร้างความไว้วางใจระหว่างผู้นำกับประชาชน รวมถึงการพูดด้วยความเคารพเมตตา และจริงใจปิยวาจาเป็นเครื่องมือสร้างความสัมพันธ์ที่กลมเกลียว วาจานุ่มนวลเป็นรากฐานของประชาธิปไตยแบบใกล้ชิด ช่วยลดความขัดแย้ง และเปิดทางให้ประชาชนกล้าแสดงความคิดเห็น การเลือกใช้ถ้อยคำอย่างระมัดระวัง จะช่วยไม่ทำให้ประชาชนรู้สึกถูกปฏิบัติอย่างรุนแรงผู้นำชุมชนเห็นว่า การพูดด้วยความสุภาพเป็นการลดช่องว่างทางอำนาจ และสร้างบรรยากาศที่เอื้อต่อการมีส่วนร่วมของประชาชน กล่าวโดย ปิยวาจาไม่ใช่แค่เครื่องมือสื่อสาร แต่คือ คุณธรรมที่เชื่อมโยงผู้นำกับประชาชน ทำให้การบริหารท้องถิ่นมีมนุษยธรรม และเกิดความร่วมมืออย่างแท้จริงในชุมชน

3. อตถจริยา สงเคราะห์ประชาชน การประยุกต์อตถจริยา การช่วยเหลือด้วยการลงมือทำ เป็นแนวทางสำคัญที่ผู้นำท้องถิ่นในตำบลวัดประดู่ อำเภออัมพวา จังหวัด

สมุทรสงคราม นำมาใช้ในการพัฒนาการให้บริการประชาชนอย่างมีประสิทธิภาพ คือ การลงแรงร่วมกิจกรรม เช่น ช่วยเหลืองานวัด งานบุญ หรือกิจกรรมชุมชน อันเป็นการเสริมศรัทธา และสร้างแรงบันดาลใจให้ประชาชน เมื่อผู้นำท้องถิ่นลงมือทำด้วยตนเอง เช่น ร่วมพัฒนาพื้นที่สาธารณะ หรือสอนอาชีพ จะส่งเสริมความสัมพันธ์แนวนอน ลดช่องว่างทางอำนาจ และทำให้ประชาชนกล้าแสดงความคิดเห็นมากขึ้น เช่น ลงพื้นที่ช่วยเหลือผู้ประสบภัยร่วมจัดกิจกรรมกับชาวบ้าน หรือเข้าร่วมงานชุมชน ซึ่งไม่เพียงสร้างภาพลักษณ์ที่ดี แต่ยังช่วยให้เกิดความร่วมมือที่ยั่งยืนสุดท้าย การที่นักการเมืองลงมือทำด้วยตนเองสร้างความรู้สึกใกล้ชิด และจริงใจในหมู่ประชาชน หลักอัตถจริยา คือ หลักปฏิบัติที่ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงอย่างเป็นรูปธรรม ในสังคมระดับรากหญ้า นำไปสู่ความร่วมมือที่ออกมาจากหัวใจประชาชนเอง

4. สมนัตตตา เสมอต้นเสมอปลาย ผู้นำทางการเมืองระดับท้องถิ่นในตำบลวัดประดู่ ได้มีการนำสมานัตตตา ความเสมอต้นเสมอปลาย มาปรับใช้ในการปฏิบัติงานอย่างชัดเจน โดยมีรูปแบบที่หลากหลายตามบริบทของชุมชน จากมุมมองพระสงฆ์ เห็นว่าผู้นำที่ปฏิบัติตนเสมอต้นเสมอปลาย ไม่เลือกปฏิบัติ และลงพื้นที่อย่างต่อเนื่อง จะได้รับความไว้วางใจจากประชาชนมากขึ้น ขณะที่นักวิชาการรัฐศาสตร์ชี้ว่า ความสม่ำเสมอในการให้บริการ เช่น การเปิดโอกาสให้ทุกฝ่ายเข้าถึงการรับบริการอย่างเท่าเทียม เป็นรากฐานของความยุติธรรม และความโปร่งใสทางการเมืองท้องถิ่นหลายคนกล่าวว่าการทำงานที่ไม่เอินเอียง และไม่แบ่งพรรค แบ่งพวก ช่วยลดความขัดแย้งในชุมชน และยังทำให้ได้รับความร่วมมือจากทุกฝ่าย ส่วนผู้นำชุมชนย้ำว่า การเป็นตัวอย่างของความเสมอต้นเสมอปลาย เช่นการพบปะประชาชนทุกกลุ่มอย่างสม่ำเสมอ สะท้อนให้เห็นถึงภาวะผู้นำที่มั่นคงและน่าเชื่อถือ การประยุกต์ใช้สมานัตตตา ในภาครัฐท้องถิ่น เป็นเครื่องมือสำคัญในการสร้างความเชื่อมั่น และลดช่องว่างระหว่างผู้นำกับประชาชนอย่างยั่งยืน

อภิปรายผลการวิจัย

1. ระดับการให้บริการประชาชนของผู้นำทางการเมืองระดับท้องถิ่นในตำบลวัดประดู่ อำเภออัมพวา จังหวัดสมุทรสงคราม พบว่า ระดับการให้บริการประชาชนของผู้นำทางการเมืองท้องถิ่นในตำบลวัดประดู่ อำเภออัมพวา จังหวัดสมุทรสงคราม โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ = 3.76) แสดงให้เห็นว่า ผู้นำมีศักยภาพ และความตั้งใจในการให้บริการประชาชนค่อนข้างดี โดยเฉพาะด้านการให้บริการอย่างต่อเนื่องซึ่งมีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมา คือ การให้บริการอย่างพอเพียง การให้บริการอย่างสม่ำเสมอ

และการให้บริการ ที่มีความก้าวหน้า ขณะที่ด้านการให้บริการรวดเร็วทันต่อเวลาอยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งเป็นประเด็นที่ควรได้รับการพัฒนา ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยณัฐชนน จุฑอมจิตร (2564) พบว่า ประชาชนมีความคิดเห็นต่อประสิทธิภาพการให้บริการประชาชน ด้านโครงสร้างพื้นฐาน โดยภาพรวมอยู่ระดับมาก ความสัมพันธ์ระหว่างเกณฑ์การวัดประสิทธิภาพการให้บริการประชาชนอยู่ในระดับมาก จึงยอมรับสมมติฐานการวิจัย และสอดคล้องกับงานวิจัยของพระธีระพงษ์ ธีรกุลโร และคณะ (2565) ผลวิจัยพบว่าการให้บริการประชาชนภาพรวมอยู่ในระดับมาก

2. ความสัมพันธ์ระหว่างหลักสังคหัตถุธรรมกับการให้บริการประชาชนของผู้นำทางการเมืองระดับท้องถิ่นในตำบลวัดประดู่ อำเภออัมพวา จังหวัดสมุทรสงคราม พบว่า หลักสังคหัตถุธรรมมีความสัมพันธ์เชิงบวกกับการให้บริการประชาชนของผู้นำทางการเมืองท้องถิ่นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 และอยู่ในระดับน้อย โดยทั้ง 4 ด้าน ได้แก่ ทาน ปิยวาจา อตถจริยา และสมานัตตตา ล้วนส่งผลต่อคุณภาพการให้บริการประชาชนทั้งนี้ ปิยวาจามีบทบาทเด่นที่สุดในการสร้างความไว้วางใจ และความพึงพอใจของประชาชน รองลงมา คือ สมานัตตตาที่ช่วยสร้างความเสมอภาค และการมีส่วนร่วม อตถจริยาสะท้อนการลงมือช่วยเหลืออย่างจริงจัง และทานแสดงถึงการเสียสละ และแบ่งปันทรัพยากร การนำหลักสังคหัตถุธรรม มาใช้ช่วยยกระดับความพึงพอใจ ความศรัทธา และความร่วมมือของประชาชน ส่งผลให้การบริหารท้องถิ่นมีประสิทธิภาพ โปร่งใส และยั่งยืนมากยิ่งขึ้นซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของพระมหาวินัย สิริภทโท (เข้มสายทอง) (2561) ผลการวิจัยพบว่า หลักสังคหัตถุ 4 สามารถนำมาประกอบประยุกต์ใช้เพื่อส่งเสริมสนับสนุนเพิ่มเติมอีกได้ด้วย มนุษย์สัมพันธ์ก่อให้เกิดความราบรื่นในการคบหาสมาคม และมีความเข้าใจอันดีต่อกัน เกิดความพึงพอใจ ความยินดี เพิ่มพลังความ สมัครสมานสามัคคีในการทำงาน เกิดความเชื่อถือรักใคร่ปรองดองซึ่งกัน ความสำเร็จในกิจการที่มีวัตถุประสงค์ร่วมกัน ทำให้มีประสิทธิภาพ และสอดคล้องกับงานวิจัยของพระครูกิตติพลาร (กัต กิตติโร) (2562) ผลการวิจัยพบว่า สังคหัตถุ 4 เป็นหลักการสงเคราะห์มนุษย์ให้อยู่ร่วมกันอย่างมีความสงบเป็นหลักยึดเหนี่ยวจิตใจของบุคคลให้สร้าง และสานความสัมพันธ์ที่ดี โดยผ่านการให้การเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ การเสียสละ และการแบ่งปัน ปิยวาจา การพูดด้วย น้ำใจ อตถจริยา การประพฤติประโยชน์ตน และผู้อื่น สมานัตตตา ความมีตนเสมอ คือ ทำตนเสมอต้น เสมอปลาย ปฏิบัติสม่ำเสมอในชนทั้งหลาย ปิยวาจา ผ่านกิจกรรมร่วมกัน และสมานัตตตา การเป็นผู้มีความสม่ำเสมอ ซึ่งจักทำให้เกิดความสุขความเจริญในสังคมร่วมกัน

3. นำเสนอการประยุกต์หลักพุทธธรรมเพื่อส่งเสริมการให้บริการประชาชนของผู้นำทาง การเมืองระดับท้องถิ่นในตำบลวัดประดู่ อำเภออัมพวา จังหวัดสมุทรสงคราม พบว่า การประยุกต์ ทาน ความโอบอ้อมอารีของผู้นำการเมืองท้องถิ่น เป็นกลไกสำคัญในการเสริมสร้างบริการ สาธารณะ และความเชื่อมั่นของประชาชน ความเมตตา และการให้ ไม่ใช่เพียงสิ่งของ แต่คือ การ มอบใจ และสร้างความอบอุ่นทางจิตวิญญาณให้ชุมชน การให้ดังกล่าวถือเป็นทุนทางสังคมที่สร้าง ความไว้วางใจ และความรู้สึกร่วมเป็นเจ้าของนโยบาย ช่วยลดระยะห่างระหว่างรัฐกับประชาชน การให้ เช่น ถูยั้งชีพ ช่อมบ้าน หรือทุนการศึกษา ไม่ใช่เพียงหน้าที่แต่ คือ ความผูกพันต่อท้องถิ่น สะท้อนจิตสำนึกที่ลึกซึ้ง ความโอบอ้อมอารีของผู้นำทำให้ชาวบ้านส่งแรงหนุนใจในการพัฒนา อย่างมีส่วนร่วม ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของนัยนา ศรีโมครา และคณะ (2566) ผลการวิจัยพบว่า 1. ระดับการส่งเสริมคุณภาพการให้บริการประชาชนของเทศบาลตำบลหนองผึ่ง อำเภอสารภี จังหวัดเชียงใหม่ ได้แก่ หลักสัจจวัตถุ 4 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก

องค์ความรู้ใหม่

องค์ความรู้ที่ได้จากการวิจัย ซึ่งได้ทำการศึกษาจากการเก็บข้อมูลจากแบบสอบถาม และการสัมภาษณ์ สามารถสรุปได้ ดังแสดงในภาพที่ 1

ภาพที่ 1 องค์ความรู้จากการสังเคราะห์งานวิจัย

จากภาพที่ 1 อธิบายได้ว่า องค์ความรู้ที่ได้จากการสังเคราะห์การวิจัย ในการวิจัย เรื่อง “การประยุกต์หลักพุทธธรรมเพื่อส่งเสริมการให้บริการประชาชนของผู้นำทาง การเมืองระดับท้องถิ่นในตำบลวัดประดู่ อำเภออัมพวา จังหวัดสมุทรสงคราม” ผู้วิจัย สังเคราะห์องค์ความรู้ได้ ดังนี้

การประยุกต์สังคหวัตถุ 4 เพื่อส่งเสริม ด้านการให้บริการอย่างต่อเนื่อง สม่ำเสมอ สมานัตตตา คือการวางตัวเท่าเทียม มั่นคง ไม่ให้บริการเฉพาะช่วงเลือกตั้ง หรือเฉพาะกลุ่ม เสียสละ ทาน คือ การให้ทั้งเวลา แรงกาย แรงใจเพื่อประชาชนโดยไม่หวังผลตอบแทน เอาใจใส่ อัตถจริยา คือ การลงมือดูแล แก้ปัญหาอย่างต่อเนื่อง ไม่ปล่อยให้ค้างคา เที่ยงธรรม ปิย วาจา โดยการสื่อสารด้วยความจริงใจ ยึดหลักธรรม ปราศจากอคติกับประชาชนทุกคน

การประยุกต์สังคหวัตถุ 4 เพื่อส่งเสริม ด้านการให้บริการอย่างพอเพียง เมตตา ตามปิยวาจา คือ การพูดจาด้วยความอ่อนโยน บริการด้วยใจที่เห็นประชาชนเป็นคนใน ครอบครัว พอดี ตามอัตถจริยา คือ การกระทำเพื่อช่วยเหลือในระดับที่เหมาะสมกับ ทรัพยากร และความจำเป็น รับฟัง ตามสมานัตตตา คือ การเข้าใจความต้องการของ ประชาชนอย่างแท้จริง โดยไม่ยึดตัวเองเป็นศูนย์กลาง เสียสละ ทาน ไม่ใช่แค่การให้ทรัพย์สิน แต่รวมถึงเวลา ความคิด แรงกายแรงใจ เพื่อประชาชนโดยไม่หวังสิ่งตอบแทน

การประยุกต์สังคหวัตถุ 4 เพื่อส่งเสริม ด้านการให้บริการอย่างสม่ำเสมอ การ ใส่ใจ ตามอัตถจริยา คือ การลงมือทำด้วยความเอาใจใส่ ไม่ทอดทิ้งปัญหาแม้จะเล็กน้อย ให้ เท่าเทียม ตามอัตถสมานัตตตา การให้บริการกับประชาชนทุกคนอย่างเป็นธรรม ไม่เลือก ปฏิบัติ มีต่อเนื่อง ตามทาน โดยการกระทำเพื่อส่วนรวม ที่ไม่หยุดอยู่แค่ครั้งคราว พร้อมให้ ความรู้แก่ประชาชนอย่างต่อเนื่องอย่างจริงใจ ตามปิยวาจา คือ การสื่อสารและให้บริการ ด้วยความจริงใจ ไม่เสแสร้ง พูดจริงทำจริง

การประยุกต์สังคหวัตถุ 4 เพื่อส่งเสริม ด้านการให้บริการที่มีความก้าวหน้า ขับเคลื่อนตำบลวัดประดู่ไปสู่อนาคตอย่างมีวิสัยทัศน์ และหัวใจแห่งธรรม คิดสร้างสรรค์ ยอมรับฟัง ให้ความร่วมมือ พร้อมพัฒนา อธิบายได้ดังนี้ คิดสร้างสรรค์ ทาน ในรูปแบบของ การให้ออกาส ความคิดใหม่ และนโยบายที่ตอบโจทยอนาคต ยอมรับฟัง สมานัตตตา การเปิดใจรับความคิดเห็น เพื่อปรับปรุงการบริการให้ทันสมัย ให้ร่วมมือ อัตถจริยา การลง มือทำร่วมกับประชาชน ไม่ใช่สั่งจากบนลงล่าง แต่ผู้นำร่วมปฏิบัติไปด้วยกัน พร้อมพัฒนา ปิยวาจา ที่ไม่ใช่แค่คำพูดไพเราะ แต่คือการสื่อสารที่ชี้ทางไปสู่ความเจริญที่สื่อสารแล้วทุก คนให้ความร่วมมือพร้อมพัฒนาไปด้วยกัน

การประยุกต์สังคหวัตถุ 4 เพื่อส่งเสริม ด้านการให้บริการอย่างรวดเร็ว ทันต่อเวลา ของผู้นำทางการเมืองระดับท้องถิ่นในตำบลวัดประดู่ ที่ลงมือทันที ตอบสนองทันที ด้วยใจ และธรรมที่ขับเคลื่อนเร็วพอ ๆ กับการเปลี่ยนแปลง ยึดหลัก คล่องแคล่ว ไว้วางใจ เข้าถึง ใส่ใจประชาชน อธิบายได้ดังนี้ คล่องแคล่ว อัตถจริยา คือ การลงมือแก้ไขปัญหาย่างว่องไว ไม่ปล่อยให้เรื่องค้างคา ไว้วางใจ ปิยวาจา คือ การสื่อสารอย่างชัดเจน จริงใจ ทำให้ ประชาชนมั่นใจว่า คำพูด คือ การกระทำ เข้าถึง สมานัตตตา คือ การไม่วางตัวห่างเหิน เข้าถึงประชาชนได้ทุกกลุ่ม ทุกเวลา ใส่ใจ ทาน ในรูปแบบของการให้ ด้วยความใส่ใจ เช่น ให้ข้อมูล ให้ความช่วยเหลือทันทีเมื่อประชาชนร้องขอ

สรุปได้ว่า การประยุกต์หลักพุทธธรรมเพื่อส่งเสริมการให้บริการประชาชนของผู้นำทางการเมืองระดับท้องถิ่นในตำบลวัดประดู่ อำเภออัมพวา จังหวัดสมุทรสงคราม องค์ความรู้ที่ได้จากการวิจัย หลักสังคหวัตถุ 4 สามารถประยุกต์ใช้ในการพัฒนาการบริหารงาน และการให้บริการของผู้นำทางการเมืองระดับท้องถิ่นให้เกิดประสิทธิผลอย่างเป็นรูปธรรม ทั้งในด้านคุณภาพการบริการ ความพึงพอใจของประชาชน และการสร้างความสัมพันธ์อันดีระหว่างภาครัฐกับประชาชน ซึ่งสามารถนำผลการวิจัยไปใช้เป็นข้อมูลประกอบการกำหนดนโยบาย การพัฒนาศักยภาพผู้นำท้องถิ่น การปรับปรุงกระบวนการให้บริการสาธารณะ และเป็นพื้นฐานสำหรับการศึกษาวิจัยในประเด็นที่เกี่ยวข้องต่อไป อันจะก่อให้เกิดประโยชน์ต่อวงวิชาการ การบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี และการพัฒนาสังคมอย่างยั่งยืนในอนาคต

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

1. ด้านการให้บริการอย่างสม่ำเสมอ องค์การบริหารส่วนตำบลควรมีนโยบาย สนับสนุนช่องทางหลากหลายสำหรับประชาชนในการแจ้งปัญหาหรือข้อร้องเรียน
2. ด้านการให้บริการรวดเร็ว ทันต่อเวลา องค์การบริหารส่วนตำบลควรกำหนดกรอบเวลามาตรฐาน สำหรับงานบริการหลัก เช่น การออกเอกสารรับรอง การจัดประชุม ชุมชน หรือการประสานงานหน่วยงานภายนอก พร้อมมีระบบติดตามและรายงานผลให้ ประชาชนรับรู้ได้อย่างโปร่งใส

ข้อเสนอแนะเชิงปฏิบัติการ

1. ด้านการให้บริการอย่างสม่ำเสมอ องค์การบริหารส่วนตำบลควรจัดทำคู่มือการ ให้บริการที่มีรูปแบบชัดเจนและเข้าใจง่าย โดยควรมีการใช้ภาพ เพื่ออธิบายขั้นตอน

ระยะเวลา และเอกสารที่ใช้ พร้อมทั้งเผยแพร่ผ่านสื่อหลากหลาย เช่น เว็บไซต์, LINE ขององค์กร เพื่อให้ประชาชนเข้าถึงข้อมูลได้สะดวกและเท่าเทียม

2. ด้านการให้บริการรวดเร็ว ทันต่อเวลา องค์การบริหารส่วนตำบลควรจัดบริการด่วนพิเศษในพื้นที่ชุมชน เพื่อให้ประชาชนสามารถติดต่อ สอบถาม และยื่นเรื่องต่าง ๆ ได้สะดวกในจุดเดียว และควรนำระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ เช่น QR Code ติดตามสถานะงาน มาใช้ในการเร่งกระบวนการบริการให้เร็วและทันสมัยยิ่งขึ้น

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาเกี่ยวกับ ปัจจัยที่ส่งผลต่อการใช้ประโยชน์จากช่องทางการสื่อสารของประชาชนกับผู้นำท้องถิ่น เพื่อพัฒนาแนวทางการสื่อสารที่สอดคล้องกับพฤติกรรมและความต้องการของประชาชนในแต่ละกลุ่มเป้าหมาย

2. ควรศึกษาเกี่ยวกับ ความสัมพันธ์ระหว่างสมรรถนะของบุคลากรในฝ่ายปฏิบัติงาน กับความเร็วในการให้บริการของผู้นำท้องถิ่น โดยเฉพาะในด้านการวางแผนการจัดการเวลา และการใช้เทคโนโลยี เพื่อค้นหาความท้าทายที่แท้จริงและพัฒนากลไกการสนับสนุนผู้นำท้องถิ่นอย่างยั่งยืน

เอกสารอ้างอิง

- งานนโยบายและแผน สำนักปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลวัดประดู่ อำเภออัมพวา จังหวัดสมุทรสงคราม. (2567). *แผนพัฒนาท้องถิ่น (พ.ศ. 2566-2570) องค์การบริหารส่วนตำบลวัดประดู่*. สืบค้น 7 กันยายน 2567, จาก <https://watpradoo.go.th/public/แผนพัฒนาท้องถิ่น/>
- ณัฏฐ์ชนนิจ์ ภูจอมจิตร. (2564). ประสิทธิผลการให้บริการประชาชนด้านโครงสร้างพื้นฐานขององค์การบริหารส่วนตำบลพยอม อำเภอวังน้อย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา. *วารสารสหวิทยาการนวัตกรรมการบริหาร*, 4(1), 1-15.
- นัยนา ศรีโมครา และคณะ. (2566). การบูรณาการหลักพุทธธรรมเพื่อส่งเสริมคุณภาพการให้บริการประชาชนของเทศบาลตำบลหนองผึ้ง อำเภอสารภี จังหวัดเชียงใหม่. *วารสารสันติสุขปริทรรศน์*, 4(1), 40-54.
- พระครูกิตติพิลาธ (กัต กิตติโร). (2562). *รูปแบบการพัฒนาชีวิตด้วยหลักสังคหวัตถุ 4 ของกลุ่มชาติพันธุ์ในจังหวัดศรีสะเกษ* (ดุชนิพนธ์พุทธศาสตร์ดุชนิพนธ์บัณฑิตสาขาวิชาพระพุทธศาสนา). พระนครศรีอยุธยา: มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.

- พระธีระพงษ์ อีร์กูโร และคณะ. (2565). การบูรณาการหลักพุทธธรรมเพื่อให้บริการประชาชนของสำนักงานเขตบางพลัด กรุงเทพมหานคร. *วารสาร มจร สังคมศาสตร์ปริทรรศน์*, 11(4), 190-201.
- พระมหาวิญญู สิริภทโท (แช่มสายทอง). (2561). *การบูรณาการหลักมนุษยสัมพันธ์กับหลักสังคหวัตถุ 4 ของผู้บริหารโรงเรียน* (ดุชนิพนธ์พุทธศาสตร์ดุชนิพนธ์บัณฑิตสาขาวิชาการบริหารการศึกษา). พระนครศรีอยุธยา: มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.
- พระราชกฤษฎีกา ว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ. 2546. (2546, 9 ตุลาคม). *ราชกิจจานุเบกษา*. เล่มที่ 120 ตอนที่ 100 ก. หน้า 16.
- มหาวิทยาลัยจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย. (2539). *พระไตรปิฎกฉบับภาษาไทย ฉบับมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.
- รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2560. (2560, 6 เมษายน). *ราชกิจจานุเบกษา*. เล่ม 134 ตอนที่ 40 ก. หน้า 74-75.
- Bidhya Bowornwathana. (2003). Country Report Governance Reform in Thailand: Question able Assumptions. Uncertain Outcomes. *Thai Journal of Public Administration*, 1(1), 189-213.
- Millet John D. (1954). *Management in the Public Service*. New York: McGraw-Hill.
- Taro Yamane. (1973). *Statistics: An Introductory Analysis* (3rd Edition). New York: Harper & Row.